

EXPUNERE DE MOTIVE

În baza prevederilor cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.48/2004 pentru adoptarea unor măsuri privind furnizarea energiei termice populației, pentru încălzirea locuinței și prepararea apei calde de consum, prin sisteme publice centralizate de alimentare cu energie termică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.430/2004, cu modificările ulterioare, care prevede eliminarea prețului național de referință în anul 2007, cât și a angajamentelor asumate, în domeniu, în vederea integrării României în structurile Uniunii Europene, a fost adoptată Ordonanța Guvernului nr.36/2006 privind instituirea prețurilor locale de referință pentru energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate.

Astfel, în temeiul actului normativ amintit, autoritățile publice locale au posibilitatea de a stabili prețuri locale pentru energia termică furnizată populației, prețuri ce vor fi diferențiate de la o autoritate la alta în funcție de eficiența sistemelor și utilajelor de producere a energiei termice.

În acest context se va înregistra o curbă ascendentă a prețului la gigacalorie care nu va mai putea fi suportat de populația cu venituri reduse. Menținerea actualei proceduri de acordare a ajutoarelor pentru încălzirea locuinței cu energie termică în sistem centralizat va conduce la inechitate în acordarea ajutorului sau acesta nu va mai constitui un sprijin real pentru familiile sărace. Pentru acestea se produce riscul acumulării de datorii mari la plata cheltuielilor de încălzire a locuinței și în timp pierderea locuinței și determinarea de noi probleme sociale.

Totodată, majorarea prețurilor la gaze naturale cu 14% până la sfârșitul sezonului rece 2006 –2007 estimată de ANRGN, impune necesitatea majorării cuantumurilor ajutoarelor acordate persoanelor care utilizează pentru încălzirea locuinței gaze naturale..

De asemenea, au fost sesizate de către beneficiari, autoritățile publice locale și asociațiile de proprietari/ chiriași unele disfuncționalități în procesul de implementare a programului de acordare a ajutoarelor pentru încălzirea locuinței, conform vechiului sistem și anume: cheltuieli administrative mari din partea bugetului de stat prin utilizarea sistemului de plată cu bonuri valorice; volum mare de lucru pentru personalul din cadrul direcțiilor de muncă, solidaritate socială și familie prin utilizarea bonurilor valorice, mecanism greoi de acordarea și plată a ajutorului pentru încălzirea locuinței.

Din aceste motive este necesară reconsiderarea modalităților de acordare a ajutoarelor pentru încălzirea locuinței printr-o procedură simplă, în baza unei formule ce va asigura echitate pentru toți și acoperirea unei game mai largi de categorii defavorizate al populației.

Prin urmare se impune adoptarea unor măsuri de urgență prin instituirea, începând cu sezonul rece 1 noiembrie 2006 – 31 martie 2007, a unui nou sistem de acordare a ajutoarelor pentru încălzirea locuinței, mult mai flexibil și cu impact direct asupra familiilor defavorizate.

În acest sens a fost promovată prezenta ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.5/2003 privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței, precum și a unor facilități populației pentru plata energiei termice, care să asigure coerență în acordarea ajutoarelor pentru încălzirea locuinței și accesibilitate din partea potențialilor beneficiari.

Ordonanța de urgență reglementează, în principal, următoarele:

• **Majorarea limitelor de venituri și a cuantumurilor ajutorului pentru încălzire.**

a) Pentru încălzirea locuințelor cu energie termică furnizată în sistem centralizat:

- actualele tranșe de venituri ale familiilor se majorează și se completează, astfel încât vor beneficia de ajutoare pentru încălzirea locuinței familiile și persoanele singure al căror venit net mediu lunar pe membru de familie este de până la 500 lei;

- ajutoarele pentru încălzirea locuinței vor fi acordate prin compensarea procentuală a valorii efective a facturii la energia termică. Cele mai sărace familii vor beneficia de o compensare de 90% din acest preț, iar familiile cu venituri mai mari, respectiv de 500 lei pe membru de familie vor beneficia de o compensare de 10%. Pentru familiile care sunt și beneficiare ale ajutorului social stabilit în baza Legii nr.416/2001, compensarea va fi de 100%;

- pentru persoana singură se va acorda, pentru prima dată, o compensare mai mare cu 10% față de proporțiile stabilite pentru familie;

- instituirea de zone de temperatură pentru calculul ajutorului pentru încălzirea locuinței, acordat diferențiat și în funcție de aceste zone;

- valoarea efectivă a ajutorului pentru încălzirea locuinței se calculează în funcție de compensarea stabilită, ca procent din valoarea facturii calculată prin înmulțirea consumului efectiv cu prețul local al energiei termice facturată populației.

- ajutorul pentru încălzirea locuinței nu va putea depăși o valoare calculată prin înmulțirea consumului maxim stabilit pe tip de apartament și în funcție de zona de temperatură cu prețul local de referință.

b) Pentru încălzirea cu gaze naturale:

- tranșele de venituri se majorează și se completează, astfel încât vor beneficia de ajutoare pentru încălzirea locuinței familiile și persoanele singure al căror venit net mediu lunar pe membru de familie este de până la 500 lei;

- cuantumurile ajutoarelor pentru încălzirea locuinței se vor majora cu aproximativ 14%, pentru acoperirea creșterii prețului la gaze naturale până la 31 martie 2007.

c) Pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni și alți combustibili:

- ajutoarele pentru încălzirea locuinței se acordă în cuantum fix de 50 lei/lunar beneficiarilor de ajutor social stabilit în condițiile Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat, cuantum majorat cu indicele estimat de creștere a prețurilor.

- **Modalități de stabilire și acordare a ajutorului pentru încălzirea locuinței**

a) *Pentru încălzirea locuințelor cu energie termică furnizată în sistem centralizat și gaze naturale:*

Se propun următoarele etape de implementare:

Etape înaintea sezonului rece:

- solicitarea la primărie de către beneficiari, o singură dată, pentru tot sezonul rece, a ajutorului de încălzire și depunerea declarațiilor pe propria răspundere privind componența familiei și a veniturilor realizate; formularele vor fi transmise de către primăria furnizorilor de energie termică și gaze naturale care vor transmite formularele direct consumatorilor individuali și asociațiilor de proprietari/chiriași;

- stabilirea dreptului la ajutor pentru încălzirea locuinței de către primar se face pe baza analizei datelor din declarația pe propria răspundere privind componența familiei și veniturile acesteia, prin dispoziție care conține:

- a. compensarea procentuală, în funcție de venitul net mediu lunar pe membru de familie, respectiv al persoanei singure, precum și valoarea calculată corespunzător ajutorului maxim, în situația stabilirii dreptului la ajutorul pentru încălzirea locuinței cu energie termică;

- b. cuantumul ajutorului calculat în funcție de venitul net mediu lunar pe membru de familie, respectiv al persoanei singure, în situația stabilirii dreptului la ajutorul pentru încălzirea locuinței cu gaze naturale.

- comunicarea de către primari a drepturilor de ajutor pentru încălzire aprobate atât beneficiarilor (prin asociațiile de locatari sau, după caz, beneficiarilor individuali), cât și furnizorilor.

Etape în timpul sezonului rece:

- pentru asociațiile de proprietari/chiriași care utilizează energia termică în sistem centralizat, la citirea contoarului și stabilirea consumului general, se va încheia un proces verbal pe baza căruia asociațiile vor stabili consumul defalcat pe consumatori individuali;

- furnizorii de energie termică vor efectua calculul ajutorului pentru încălzirea locuinței și vor comunica cuantumul efectiv al ajutorului atât la primar cât și asociației de proprietari/chiriași pe bază de situație centralizatoare;
- emiterea lunară a facturilor de către furnizorii de energie termică și gaze naturale;
- plata facturilor cu sumele reprezentând contribuția individuală a titularilor de contracte și depunerea la furnizori a borderourilor cu drepturile la ajutoare;
- obligativitatea beneficiarilor de a comunica primarului orice modificare intervenită în componența familiei și a veniturilor acesteia;
- obligativitatea primarilor de a comunica furnizorilor și asociațiilor de locatari sau beneficiarilor individuali modificarea sau încetarea dreptului la ajutor de încălzire, precum și direcțiilor teritoriale de muncă, solidaritate socială și familie;
- virarea de către direcțiile teritoriale de muncă, solidaritate socială și familie a sumelor reprezentând ajutoarele în conturile de tip escrow, la societăți bancare, din care se vor alimenta atât furnizorii, cât și producătorii de utilități (energie termică și gaze naturale).

Fondurile necesare plății ajutorului pentru încălzirea locuinței cu energie termică furnizată în sistem centralizat și gaze naturale vor fi asigurate integral din bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, iar cheltuielile administrative din bugetele locale și, după caz, din fondurile furnizorilor.

b) În cazul încălzirii cu lemne, cărbuni și alți combustibili:

- stabilirea dreptului la ajutor pentru încălzire se va realiza de către serviciul public de asistență socială din subordinea consiliului local sau, după caz, persoana cu atribuții în domeniul asistenței sociale din aparatul de specialitate al primarului și se va aproba o singură dată prin dispoziția primarului, la începutul sezonului rece pentru toată perioada.

Fondurile necesare pentru plata ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri și pentru cheltuielile administrative se suportă din bugetele locale.

Principalele avantaje ale noului sistem față de sistemul actual sunt următoarele:

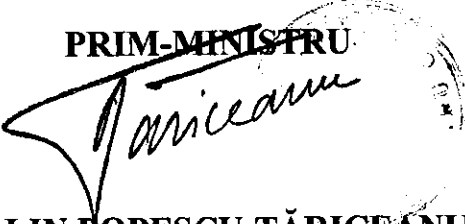
- stabilirea dreptului la ajutor o singură dată pentru toată perioada sezonului rece și reducerea numărului de documente vor conduce la optimizarea activității la nivelul primăriilor și al asociațiilor de locatari/proprietari;
- în cazul beneficiarilor de ajutor care utilizează pentru încălzire energie termică în sistem centralizat, acordarea ajutorului se va realiza în baza unei formule ce va asigura echitate pentru toți și acoperirea unei game mai largi de categorii defavorizate al populației;
- eliminarea unor cheltuieli administrative mari din partea bugetului de stat prin renunțarea la sistemul de plată cu bonuri valorice;
- beneficiarii ajutorului pentru încălzire care folosesc la încălzire lemne, cărbuni sau alți combustibili își vor putea procura întreaga cantitate de combustibili necesari la începutul sezonului rece pentru toată perioada.

Se estimează că pe cele trei sisteme de încălzire vor beneficia de ajutoare pentru încălzirea locuinței un număr de aproximativ 2.690.000 familii și persoane singure, din care aproximativ 1.150.000 care utilizează energia termică furnizată în sistem centralizat, 1.190.000 care utilizează gaze naturale și 350.000 care utilizează lemne, cărbuni, combustibili petrolieri.

Pentru aplicarea noului sistem de acordare a ajutoarelor pentru încălzirea locuinței, efortul bugetar lunar va fi de aproximativ 112 milioane lei în cazul utilizării energiei termice furnizată în sistem centralizat, 80,5 milioane lei pentru gaze naturale și 20 milioane lei pentru lemne, cărbuni, combustibili petrolieri.

Proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului a fost realizat cu îndeplinirea procedurilor aplicabile potrivit prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, precum și prevederilor Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale administrației publice locale la proiectele de acte normative.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.5/2003 privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței, precum și a unor facilități populației pentru plata energiei termice, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU